

PROGRAMUL POLITIC POSTADERARE AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT

Fiecare contează!

ACUM: Acțiune în Credință, Unitate și Moralitate

I. PNȚCD, ROMÂNIA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

România a aderat la Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007, împlinindu-se ceea ce Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat - PNȚCD a susținut încă de la reînființarea sa din 1990.

La sfârșitul anului 1999, în timpul guvernării coaliției din care a făcut parte PNȚCD, Consiliul European, alcătuit din șefii de stat și de guverne din Uniunea Europeană, a hotărât începerea negocierilor de aderare a României. Aceste negocieri au fost finalizate în anul 2004 și toate statele membre au ratificat Tratatul de Aderare. Urmează o perioadă de postaderare în care românii trebuie să depună eforturi semnificative în vederea unei reale integrări în structurile europene și a deplinei utilizări a fondurilor structurale și de coeziune la care va avea acces. România va trebui să îndeplinească anumite criterii, între care nivelul deficitului bugetar, al inflației, dar mai ales să asigure stabilitatea economică, la nivel macro și micro, ca și alte angajamente luate în cadrul Tratatului de Aderare. Românii vor contribui la formarea bugetului comunitar, iar fondurile dinspre Uniunea Europeană către România nu vor veni de la sine, nu vor fi cadouri, ci rodul unor politici sectoriale coerente și a respectării unor proceduri europene insuficient cunoscute la noi.

În acest an, 2007, statul român va organiza alegeri pentru Parlamentul European în care România va avea 35 de reprezentanți. Este o adevărată provocare pentru toate partidele politice și mai ales pentru noi, PNȚCD, ca partid cu mare tradiție, de a avea acces în această instituție europeană.

Obiectivele politice fundamentale ale PNȚCD urmăresc reconstruirea României prin:

- Revigorarea adevăratelor sale rădăcini, reluarea firului întrerupt al continuității istorice, refacerea integrității teritoriale, afirmarea propriei identități și regăsirea conștiinței de sine a românilor.
- Întărirea democrației: eliminarea definitivă a structurilor politice asociate grupurilor de interese, ale căror metode și activități politico-economice sunt de natură penală, promovarea democrației - incluzând componentele sale tradiționale românești - și edificarea statului de drept.
- Dezvoltarea societății românești și bunăstarea românilor: sprijinirea vieții spirituale și culturale tradiționale românești, refacerea și garantarea proprietății

private – garanția libertății personale și a independenței materiale - prin restituirea integrală a proprietăților și finalizarea privatizării în economie, construirea unei infrastructuri moderne și performante în România și consolidarea structurilor economiei sociale de piață cu caracter ecologic.

Cu ce se prezintă, în mod concret, PNȚCD la alegerile europarlamentare? Cu ce va convinge alegătorul român să pună ștampila de vot în dreptul numelui partidului nostru? Sunt întrebări la care acest program politic de postaderare a României este obligat să ofere răspunsuri pe măsură.

Fără a neglija alte sectoare de activitate, propunem domeniile și direcțiile prioritare pe care le vom susține din punctul de vedere al unui partid țărănesc, național și creștin-democrat. Acestea sunt:

- Renașterea satului românesc.
- Sprijinirea inițiativei private, în special a întreprinzătorilor mici și mijlocii.
- Sistemul educațional și morala creștină.
- Solidaritatea comunitară.

Vom milita pentru selecția valorilor autentice și impunerea competiției oneste în alegerea și nominalizarea candidaților la funcții publice, ca una din modalitățile de rezolvare a problemelor românilor și asigurarea bunăstării la nivel național.

Vom încuraja promovarea inițiativelor legislative în favoarea cetățeanului și vom identifica soluții pentru creșterea încrederii în instituțiile publice, într-o clasă politică performantă, primenită cu oameni competenți și onești.

Atitudinea noastră intransigentă se va traduce în măsuri ferme împotriva grupurilor corupte care parazitează economia românească, sprijinind instituțiile abilitate de lege să controleze domeniile cu potențial de corupție.

Vom acționa pentru adoptarea Legii lustrației în spiritul „*Proclamației de la Timișoara*” - proiect propus de PNȚCD în mai 1999 - și a unui Cod electoral favorabil organizării de alegeri transparente, cinstitute și reprezentative. Morala creștină își are locul principal în modelarea persoanei și comunității, parcurgând distanța între „*a mă descurca*” la „*a munci*”, în folos propriu și al celui de lângă mine. Solidaritatea comunitară va fi motorul care va pune în valoare acțiunea fiecărui cetățean în cadrul colectivității locale.

Înainte de a expune pe larg prioritățile programatice ale PNȚCD, credem că se impune prezentarea cărții noastre de vizită.

II. NOI, PNȚCD

Noi, PNȚCD, suntem un partid popular, care se adresează fiecărui cetățean preocupat de prezentul și mai ales de viitorul țării noastre. Noi credem că - prin stimularea segmentelor dinamice ale societății, purtătoare de progres, prin sprijinirea

celor cu spirit de inițiativă și curaj, indiferent din ce categorie fac parte, tineri, intelectuali, întreprinzători, gospodari ai satelor - putem construi împreună o Românie europeană, modernă și echilibrată.

Nu suntem un partid al elitelor și nici un partid profesional, sindical, clerical ori confesional. Suntem un partid de centru-dreapta, rezultat din îmbinarea tradiției politice creștin-democrate de tip european cu dorința de schimbare și întinerire a clasei politice. Suntem un partid care pune interesul național pe primul plan. Nu deținem soluții politice perfecte pentru toate provocările prezentului și viitorului, dar acționăm pe baza valorilor fundamentale și a principiilor care ne asigură o direcție corectă. Vrem să facem o altă politică, o politică definită prin onestitate, justiție socială, competență și realism.

Noi, PNȚCD, suntem un partid creștin-democrat cu o doctrină politică axată pe *dezvoltarea fiecăruia și solidaritatea tuturor*. România va cunoaște viitorul european pe care îl merită dacă va reuși să *asigure egalitatea șanselor, respectarea drepturilor democratice ale persoanei și cultivarea tradiției creștine*.

Asociat aderării României la Uniunea Europeană, credem că este locul de a reaminti ideile vizionare ale lui Iuliu Maniu susținute public în 1924:

„Viitorul este al unităților mari sociale ori economice [...]. Statul român, mai curând ori mai târziu, va trebui să facă parte dintr-o astfel de mare unitate și rolul lui, în această perspectivă, va depinde de modul în care a știut să se organizeze și să se conducă până în momentul acelei noi și mari prefaceri. De măsura în care va putea să-și câștige autoritatea și prestigiul moral, încrederea și respectul vecinilor săi și a lumii civilizate va depinde dacă statul român va fi un obiect de târguială, ori un factor hotărâtor, va fi un centru al formațiunii grandioase ce va veni, ori își va târi viața umilită - dacă o va mai avea - de pe o zi pe alta, din grația altora și servind pe alții!”

*
* *

Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat –PNȚCD - este un partid a cărui acțiune politică este orientată spre reconstrucția României, printr-o guvernare în folosul persoanei, familiei și al comunității naționale.

Partidul are adânci rădăcini istorice, începând din secolul XIX, când a luat ființă Partidul Național Român din Transilvania (PNR), expresia luptei pentru unitate națională. În 1918, s-a înființat Partidul Țărănesc din Vechiul Regat (PȚ), ca instrument politic al luptei pentru dreptate socială a țăranimii. Aceste două partide românești s-au unit la 10 octombrie 1926, dând naștere Partidului Național Țărănesc (PNȚ), condus de Iuliu Maniu și Ion Mihalache. Prin acțiunea lui Corneliu Coposu, în anul 1987, PNȚ a aderat, în clandestinitate, la Internaționala Creștin Democrată. La 8 ianuarie 1990, partidul s-a înregistrat la Tribunalul Municipiului București, sub denumirea de Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat - PNȚCD.

PNȚCD este membru al Internaționalei Creștin Democrate și al celei mai importante familii politice din Europa, Partidul Popular European, care grupează

partide de factură creștin-democrată, populară și conservatoare, având o pondere majoritară în Parlamentul European.

Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat aduce, așadar, pe scena politică românească un patrimoniu politic, istoric și de relații internaționale, cu semnificații deosebite:

- politice – un proiect de societate constituită pe valorile și principiile național-țărăniști de democrație, dreptate socială, morală creștină și patriotism luminat, convergente creștin democrației moderne;
- istorice – un trecut de luptă pentru înfăptuirea unității naționale, de acțiune împotriva oricărei forme de totalitarism, în slujba valorilor tradiționale și democratice ale poporului român;
- de relații internaționale – apartenența la structurile internaționale ale democrației creștine, principalul garant al promovării civilizației europene în lume.

PNȚCD dorește să colaboreze cu toate forțele vii ale societății civile, reunite în asociații sau reprezentate prin individualități remarcabile. Împreună, prin conlucrare directă, ne sporim șansele de acțiune politică transformatoare.

*
* * *

România este membră NATO și a aderat la Uniunea Europeană. Cu toate acestea, românii continuă să nu trăiască bine, cel puțin marea lor majoritate. Polarizarea socială, lipsa bunăstării și generalizarea sărăciei pentru mulți dintre români, încălcarea unor drepturi elementare, manipularea opiniei publice și aroganța unei mari părți a clasei politice actuale, corupția instituționalizată și lipsa de respect față de omul obișnuit continuă să definească societatea românească, după traversarea a 45 de ani de comunism și după alți 17 ani de tranziție.

Suntem convinși că astăzi, poporul român preferă o cale dreaptă și sigură. Condamnarea comunismului ca sistem politic criminal - obiectiv politic al PNȚCD încă din 1990 -, schimbarea clasei politice, despărțirea de mentalitățile comuniste și lupta împotriva corupției, asigurarea prosperității și a unui climat social mai bun reprezintă speranțe îndreptățite ale oamenilor onești.

Cei 17 ani care au urmat Revoluției din 1989 au însemnat pentru mulți politicieni doar o șansă personală. Aceștia și-au neglijat răspunderea față de cei care i-au ales, urmărindu-și interesele proprii sau de grup.

Așa nu se mai poate!

Noi, ca partid creștin-democrat, dorim o guvernare orientată spre binele comun și combatem orice sistem economico-social bazat pe structuri oligarhice, corupte, de sorginte comunistă, adaptate la aparențe capitaliste și cu trăsături mafioate. Oameni care au încercat să distrugă poporul român, depersonalizându-l, eliminându-i specificul și restructurând factorii săi de identitate națională, sunt oameni care nu au ce căuta în

construirea societății românești de mâine! De aceea, PNȚCD a propus și susține o Lege a lustrăției și, implicit, aplicarea Punctului 8 din „*Proclamația de la Timișoara*” (interzicerea dreptului de a candida la funcția de parlamentar și la președinția țării pentru foștii activiști comuniști și pentru foștii ofițeri de Securitate), punct adoptat și de Partidul Popular European prin Rezoluția nr. 7 din februarie 2004.

Știm că schimbarea de fond de care avem nevoie cere numeroase eforturi. Noua clasă politică se va naște treptat, cu implicarea multor forțe încă latente. Pentru aceasta, trebuie să dăruim mai mult din competența, energia și resursele noastre. E momentul să fructificăm șansa istorică a României. Vrem să aducem Europa la noi acasă. Vrem să fim unul dintre popoarele prospere, puternice și demne care contribuie la unitatea, identitatea și diversitatea Uniunii Europene.

III. PRINCIPIILE ȘI VALORILE NOASTRE

1. Doctrina creștin-democrată - centrată pe ființa umană și pe comunitate

Aparent, *liberalismul* are multe avantaje permițând dezvoltarea societății către un standard de viață ridicat, dar neglijând dimensiunile sociale ale economiei de piață prin accentuarea eforturilor individuale ale fiecăruia. Această abordare nu ia în considerație capacitatea mai redusă a unor membri ai societății de a face față mediului concurențial, fapt care poate conduce la conflicte și crize care afectează solidaritatea comunității în care trăim.

Socialismul și *social-democrația*, chiar dacă au renunțat la modelul luptei de clasă – model care nu mai satisface aspirațiile societății moderne, consideră prioritar rolul statului în raport cu persoana și comunitatea.

Transferând sentimentul perfect legitim de patriotism, de național și de apartenență la o comunitate către cel de negare absolută a altor valori și responsabilități, *naționalismul extremist* este total inacceptabil de noi.

Creștin-democrația - centrată pe ființa umană și pe comunitate - oferă un răspuns tuturor acelor care aspiră la o societate bazată pe valori morale, fiind doctrina care ia în considerație componenta spirituală a ființei umane. Considerăm că existența umană nu poate fi restrânsă la satisfacerea nevoilor materiale, desăvârșirea persoanei poate fi atinsă numai în legătură cu comunitatea și cu societatea în care aceasta trăiește.

Într-un cuvânt, social-democrația înseamnă „*a primi*”, liberalismul „*a avea*”, iar creștin-democrația înseamnă, simplu, „*a fi*”.

Baza și orientarea acțiunii noastre politice sunt concepția creștină despre natura umană și valorile fundamentale care derivă din aceasta: *libertatea*, *solidaritatea* și *dreptatea*. Aceste valori se susțin și se condiționează reciproc.

2. Ființa umană - subiect și nu obiect al politicii

Demnitatea fiecărui om este intangibilă, indiferent de vârstă, sex, naționalitate, convingeri religioase sau politice și de capacitatea de performanță.

Orice om este liber să își dezvolte propria personalitate și să își aleagă legea morală după conștiința sa. Omul este *subiect de drepturi și îndatoriri*, angajându-se în mod deliberat în viața socială care se împlinește numai în orizontul *binelui comun*.

Noi, țărăniștii creștin-democrați, ne pronunțăm pentru dreptul fiecărei persoane la liberă dezvoltare, la decizie, la opțiuni proprii, la posibilitatea acțiunii conștiente în condițiile cunoașterii de sine, a naturii și societății.

Respingem doctrinele de construire a unei societăți „perfecte”, în care omul este obiect al politicii, doctrine care vin în contradicție cu concepția creștină prin care omul este supus greșelii. În același timp, omul trăiește și se afirmă în comunitate, astfel încât libertatea sa nu este absolută, ea implică responsabilitate. Conceptul de libertate individuală nu contrazice răspunderea în fața comunității, la dezvoltarea căreia fiecare are datoria să participe. Libertatea persoanei nu poate afecta drepturile celorlalți și se inspiră din răspunderea fiecărei generații față de integritatea Creației divine.

3. Tradiție și morală creștină - familia și comunitatea

Iubirea aproapelui se manifestă prin *solidaritate*, principiu care presupune acțiuni concrete, ajutor efectiv, drepturi și îndatoriri în relația dintre oameni și comunitățile cărora le aparțin, precum și între comunități.

Solidaritatea înseamnă participarea la viața și eforturile comunității oamenilor, conștienți atât de egalitatea lor în demnitate, drepturi și obligații, cât și de respectul creștin față de semeni.

Solidaritatea trebuie îndreptată cu precădere asupra acelor dintre noi care nu își pot apăra singuri drepturile. Pe de altă parte, oricine așteaptă sprijin de la ceilalți trebuie să fie el însuși dispus să acționeze conform aceluiași principiu.

a) Familia – baza societății și comunitatea de generații

Societatea liberă și responsabilă în care dorim să trăim se poarte afirma numai în jurul *familiei*, definită ca temelie a vieții comunitare. Solidaritatea manifestată în comunitate este urmarea iubirii dintre membrii fiecărei familii.

Considerăm căsnicia drept cel mai bun model de instituționalizare a comuniunii între membrii societății. Deși respectăm opțiunea celor care nu doresc oficializarea juridică a unei relații, nu încurajăm echivalarea acestor uniuni consensuale cu familia. Copiii au nevoie de dragoste, ocrotire, siguranță și modele de conduită pe care le pot găsi cel mai bine în familie. Dezvoltarea conștiinței valorilor și a răspunderii personale depinde, în primul rând, de educația primită prin intermediul familiei.

Creștin-democrația consideră familia drept forma cea mai stabilă a conviețuirii în societate. Familia, școala și biserica reprezintă matricea formării civice și morale a oricărei persoane.

PNȚCD abordează politicile pentru tineret în mod prioritar, ca teme esențiale pentru viitorul țării. În afara sistemului formal sau informal de educație și învățământ, tinerii care beneficiază de inițiativă, nerăbdare, curiozitate, entuziasm și perseverență – caracteristice vârstei - pot câștiga experiență și pot prelua răspunderi atât la nivelul familiei, cât și la nivel comunitar și statal. Vom încuraja și susține consecvent promovarea tinerilor.

Milităm pentru îmbunătățirea condițiilor de viață, sănătate și acțiune în răspundere proprie ale generațiilor vârstnice. Susținem parteneriatul dintre tineri și vârstnici, cu rezultate benefice ambelor categorii de vârstă. Preocuparea noastră privind persoanele de vârstă a treia se va traduce, complementar creșterii semnificative a pensiilor, și prin identificarea de soluții alternative de sporire a veniturilor acestora prin participarea la realizarea de programe economice, sociale și culturale posibil de a fi abordate.

b) Morala creștină

Nici un partid nu poate monopoliza credința creștină. De aceea, PNȚCD nu pretinde că ilustrează expresia politică exclusivă a valorilor morale specifice religiei creștine. Cu toate acestea, suportul etic explicit pe care ne clădim acțiunea politică este în deplină consonanță cu morala creștină. Numai din această perspectivă putem afirma respectul pentru demnitatea fiecărei persoane umane și imperativul conviețuirii armonioase, ca reflex al iubirii de Dumnezeu și de oameni. Morala creștină este cea care ne dăruiește puterea de a combate minciuna, trufia, egoismul, lăcomia, însușirea de bunuri necuvenite, ura și violența din relațiile economico-sociale sau politice. Orizontul moralei creștine include toate persoanele care, indiferent de confesiune sau cult, recunosc demnitatea și libertatea responsabilă ale fiecărui semen. În spiritul și litera ei, morala creștină se opune oricărei forme de fundamentalism.

c) Tradiție și patriotism

Un partid politic matur trebuie să preia trecutul istoric ca sursă de motivare a împlinirilor sale viitoare și nu ca rezervor de preamărire sau, dimpotrivă, de frustrare. Istoria ne oferă atât modele de persoane și acțiuni, cât și contramodelle sau eșecuri, momente de victorie, dar și momente tragice.

Noi, țărâniștii creștin-democrației din PNȚCD, suntem mândri de acțiunea politică a iluștrilor noștri înaintași precum Iuliu Maniu, Ion Mihalache sau Corneliu Coposu. Lupta și sacrificiul lor trebuie să constituie un exemplu pentru acțiunea noastră prezentă și viitoare, cu armele modernității și ale eficienței politice.

Patriotismul modern implică dragostea de țară și neam, promovarea valorilor românești, dar și deschiderea față de alte culturi și popoare. A fi patriot înseamnă a fi capabil să aperi integritatea teritorială și suveranitatea țării și a ținti idealul național –

reunificarea spațiului românesc - în contextul evoluției structurilor europene și euroatlantice. Patriotismul presupune respectarea drepturilor firești ale altor comunități etnice de pe teritoriul României, precum și sprijinirea comunităților românești de peste granițe, pentru ca ele să-și poată menține identitatea națională și culturală.

4. Subsidiaritate și acțiune politică eficientă

Principiul *subsidiarității* are în vedere faptul că bunăstarea și dreptatea socială nu pot fi „oferite” populației de către stat. Subsidiaritatea acționează în două sensuri. Pe de o parte, ca autonomie acordată comunităților locale, care au dreptul de a se gospodări și de a lua decizii fără ingerințe din partea nivelurilor superioare. Pe de altă parte, comunitățile locale trebuie sprijinite numai atunci când este cazul și atât cât este necesar. Pentru a fi funcțională, subsidiaritatea necesită responsabilizarea, participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor și la punerea lor efectivă în aplicare. Statul este obligat să intervină doar atunci când problemele care apar depășesc capacitatea persoanelor sau a comunităților de a le rezolva.

Partidul nostru este adeptul descentralizării și al autonomiei locale, însă respinge categoric conceptul de autonomie teritorială pe criterii etnice.

Aplicarea subsidiarității apropie politica de oamenii reali. Orice construcție politică viabilă presupune acțiuni cu rezultate concrete. România se confruntă cu grave dificultăți structurale și are nevoie de soluții eficiente de rezolvare a acestora - pe baze doctrinare - și nu doar de discuții despre „puritatea” ideologică a măsurilor preconizate. Politica noastră se va legitima doar dacă va fi clar orientată către priorități și rezultate.

5. Dreptate și proprietate responsabilă

Dreptatea înseamnă drepturi pentru toți, dar și asigurarea de șanse egale prin măsuri compensatorii. Dreptatea comportă respectul față de munca fiecăruia, care este îndreptățit să primească exact ceea ce i se cuvine, în funcție de performanța și efortul propriu. În spiritul dreptății, vom sprijini și promova competențele și valorile morale, vom asigura protecție socială pentru cei defavorizați, inclusiv pentru persoanele bolnave sau vârstnice, dar fără a submina eficiența mecanismelor macroeconomice.

Ca partid creștin-democrat, preconizăm o organizare economico-socială bazată pe parteneriat și muncă, pentru o distribuție echitabilă a bunăstării comune, în respectul solidarității dintre oameni și spre binele spiritual al fiecărei persoane.

Din această perspectivă, prosperitatea este un mijloc și nu un scop în sine.

Parteneriatul social dintre patronate și sindicate nu trebuie să lezeze nici libertatea proprietarilor în administrarea propriilor averi și interese, nici dreptul salariaților la recompensarea corectă a muncii depuse. Parteneriatul social este o condiție necesară

pentru distribuirea corectă a câștigului și previne riscul apariției unor conflicte grave, asigurând pacea socială și permițând o dezvoltare economică durabilă.

Între principiile PNȚCD, garantarea proprietății ocupă un loc de seamă. Vom veghea la apărarea dreptului proprietarului de a-și folosi bunurile și de a dispune de uzufructul acestora, în mod responsabil, fără afectarea intereselor comunității, atât timp cât prosperitatea sa a fost obținută în mod legal.

6. Economia socială de piață orientată spre dezvoltarea durabilă

Conceptul economic pe care îl vom aplica în România este *economia socială de piață orientată spre dezvoltarea durabilă*, concept inițiat și promovat de creștin-democrație. Programul de politică economică și socială se fundamentează pe concepția creștină asupra omului, a libertății asumate responsabil și se află în contradicție atât cu economia planificată socialistă, cât și cu formele de economie necontrolată de sorginte liberală. Bazele programului nostru sunt performanța și echitatea socială, concurența și solidaritatea, răspunderea personală și siguranța socială.

Prin conceptul nostru economic promovăm următoarele idei:

- accesul la proprietate este deschis și echitabil, proprietatea fiind garantată;
- inițiativa este liberă, iar competiția încurajată;
- nevoia de capital va fi rezolvată prin atragerea investițiilor – străine și autohtone – pe baza politicilor fiscale și a legislației clare și stabile, conforme economiei de piață;
- mediul de afaceri va fi menținut între două limite: relaxarea fiscalității și descurajarea evaziunii fiscale (și a corupției); activitățile economice trebuie să se desfășoare în limitele legii, moralei și ale dreptății sociale;
- efectele liberei concurențe și ale mecanismelor pieței, în măsura în care aduc prejudicii consumatorului, vor fi atenuate pentru obținerea echilibrului social;
- parteneriatul social trebuie încurajat;
- statul își va limita implicarea în economie, arbitrând doar între diferitele interese existente, în spiritul dreptății și al solidarității; centralismul va fi înlocuit cu subsidiaritatea, care implică răspunderea comunităților și a persoanelor și le motivează în acest sens;
- va fi restabilită ierarhia naturală între diversele servicii și recunoașterea valorii lor;
- cei defavorizați sunt protejați de o manieră echilibrată, fără afectarea eficienței economice;
- mediul înconjurător este protejat prin asumarea responsabilității atât de către producător, cât și de către consumator.

Scopul economiei sociale de piață orientată spre dezvoltarea durabilă este să asigure binele comun și prosperitatea populației.

Noi, țărăniștii creștin-democrați, milităm pentru o nouă concepție despre bunăstare și creștere economică. Dacă bunăstarea, în viziunea noastră, nu înseamnă doar bunăstare materială, ci și spirituală, creșterea economică înseamnă mai mult decât sporirea ofertei de produse și servicii. Pe scurt, înseamnă o creștere economică durabilă, în sensul ocrotirii resurselor naturale, inclusiv a celor energetice, folosirea resurselor regenerabile și adoptarea unor tehnologii moderne și „curate”, care să nu afecteze ireversibil mediul înconjurător. Acest mod de a gândi se bazează pe conceptul de conservare a Creației, pe unitatea dintre om și natură. Drept urmare, vom susține dezvoltarea unei *societăți a cunoașterii*, apelând la inteligența umană, la știință și cercetare/dezvoltare în noile domenii ale biotehnologiei și tehnologiei genetice, precum și la noile științe ale materialelor.

7. Unitate în diversitate - pluralism și toleranță

Un principiu fundamental al creștin-democrației vizează garantarea pluralismului politic, incluzând atât dreptul majorității de a decide și dreptul minorității la opinie, cât și evitarea discriminărilor inerente oricărei dictaturi a majorității. Pluralismul garantează echilibrul social, economic și cultural, iar toleranța armonizează interesele tuturor segmentelor sociale.

PNȚCD consideră diversitatea o sursă importantă pentru identitatea României în Uniunea Europeană. Asigurarea continuității civilizației de tip european nu se poate concepe fără pluralism și toleranță.

IV. ACȚIUNEA POLITICĂ

1. PNȚCD- împotriva corupției

a) Statul de drept

Societatea are nevoie de o autoritate care să o conducă, să îi asigure unitatea și ordinea și să contribuie la realizarea binelui comun. Statul este o instituție a cetățenilor liberi și responsabili, creat pentru a asigura binele comun al națiunii și a sluji libertatea și demnitatea omului. *România trebuie să devină un autentic stat de drept.* Numai un asemenea stat dispune de suficientă capacitate de acțiune pentru asigurarea libertății individuale a cetățenilor și a dreptății sociale. Pentru ca statul să-și poată îndeplini atribuțiile sale specifice, în spiritul principiului subsidiarității, el nu trebuie să fie nici suprasolicitat cu cerințe exagerate, nici să-și asume sarcini care pot fi îndeplinite mult mai bine de comunitățile locale. În acest sens, susținem reducerea rolului statului ca operator economic, descentralizarea alocării resurselor, diminuarea funcției distributive a statului și sporirea celei stimulative, restrângerea aparatului birocratic și

simplificarea reglementărilor, transferarea unor atribuții normative către asociațiile profesionale.

Atribuțiile statului sunt legate de păstrarea Creației: protejarea mediului înconjurător și asigurarea condițiilor pentru realizarea materială și spirituală a ființei umane. Statul nu trebuie să aibă rolul de creare propriu-zisă a bunăstării materiale a persoanei.

În concepția noastră, atribuțiile statului vizează:

- protejarea drepturilor fundamentale ale cetățeanului și împiedicarea abuzului de putere;
- apărarea cetățeanului de pericolele din interiorul și exteriorul țării;
- stabilirea politicilor naționale de dezvoltare economică și socială, respectiv asigurarea condițiilor pentru realizarea bunăstării;
- protecția socială a persoanelor aflate în dificultate;
- asigurarea bunei funcționări a diferitelor forme de organizare socială (sindicate, patronate, alte forme de asociere), precum și respectarea drepturilor minorităților;
- conservarea mediului înconjurător, ca bază naturală a vieții.

Întreaga politică internă și externă a statului român va fi subordonată interesului național, creându-se, în același timp, cadrul necesar împlinirii interesului persoanei.

Sistemul politic românesc se va baza pe două principii:

- *Suveranitatea poporului român* - toate formele puterii emană de la națiunea română, care își exercită puterea prin intermediul celor desemnați prin alegeri democratice;
- *Separarea reală a puterilor în stat* - puterea legislativă, puterea executivă și puterea judecătorească.

Propunem un Parlament bicameral, cu atribuții distincte pentru cele două camere, și constituirea unei circumscripții electorale a românilor de pretutindeni, care va permite reprezentarea acestora în Parlament. Susținem aplicarea sistemului de vot mixt (vot uninominal combinat cu vot pe liste) și sancționarea traseismului politic.

Guvernul va cuprinde un număr redus de ministere capabile să asigure implementarea programului de guvernare. Se va eficientiza funcționarea administrației publice centrale și locale prin adoptarea unor proceduri de lucru transparente, în conformitate cu bunele practici din Uniunea Europeană.

Se va urmări restrângerea imunității parlamentare și prezidențiale la declarații și acțiuni politice.

Va exista un control riguros al averii demnitarilor, generalilor, judecătorilor, procurorilor și funcționarilor publici, prin declarația publică a averii lor și a familiei -

făcută la obținerea funcției - și verificarea bunurilor dobândite pe perioada deținerii funcției, dacă valoarea acestora nu concordă, în mod evident, cu venitul legal.

Forma de guvernământ pe care o propunem este republica constituțională. Președintele este ales prin vot direct, fiind garantul Constituției și mediatorul între puterile statului și între acestea și societatea civilă. El nu poate prezida ședințele organismelor nici uneia dintre puteri. Președintele României conduce ședințele Consiliului Suprem al Țării (CST). Din acest Consiliu vor face parte: șeful Statului, președinții celor două camere ale Parlamentului, primul-ministru, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, directorul Serviciului Român de Informații și directorul Serviciului de Informații Externe. Tematicile abordate de CST vor fi axate exclusiv pe interesul național.

b) Justiția

Într-un stat de drept, cuvântul de ordine este respectul față de lege. Ne propunem transformarea justiției într-o putere independentă în stat, scoasă de sub influența politicului și a structurilor de tip mafiot. Dorim ca actul de justiție să asigure tratamentul egal în fața legii al tuturor persoanelor și instituțiilor. Preconizăm următoarele măsuri:

- numirea pe viață și inamovibilitatea tuturor judecătorilor;
- responsabilizarea Ministerului Justiției doar în reglementarea și administrarea sistemului juridic;
- asigurarea independenței Ministerului Public față de Ministerul Justiției; Ministerul Public va funcționa sub autoritatea administrativă a Guvernului;
- evaluarea deontologică a procurorilor, care trebuie să își desfășoare activitatea exclusiv în baza principiului legalității și al imparțialității;
- mandatarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii pentru o perioadă de 6 ani, fără posibilitatea reînnoirii mandatului;
- separarea carierelor judecătorilor de cele ale procurorilor și avocaților;
- îmbunătățirea sistemului de formare profesională și de perfecționare continuă a magistraților și a personalului auxiliar;
- introducerea incompatibilității între funcția de parlamentar și cea de avocat;
- degrevarea instanțelor de cauzele minore (introducerea instituției arbitrajului);
- specializarea instanțelor;
- revizuirea Codurilor de Procedură Penală și Civilă, în vederea reducerii duratei proceselor;
- eficientizarea muncii judecătorilor și informatizarea instanțelor;
- analiza oportunității introducerii sistemului cu juri, ca aplicare a subsidiarității și responsabilității civice.

c) Politicile anticorupție

Corupția este o consecință directă a sărăciei, subdezvoltării și a disprețului față de lege, în condițiile existenței unei justiții aflate încă sub influența grupurilor de interese. Pe termen lung, atingerea prosperității generale și educarea cetățenilor în spiritul respectului față de lege vor reduce considerabil acest flagel. Pe termen scurt, măsurile prioritare privesc:

- operaționalizarea mecanismelor care garantează independența justiției;
- promovarea și implementarea unui autentic pachet de legi anticorupție care să cuprindă cel puțin următoarele măsuri:
 - modificarea Codului Penal pentru definirea riguroasă a actelor de corupție, a evaziunii fiscale și a traficului de influență, pentru sporirea pedepselor în cazul infracțiunilor mai sus-amintite și pentru prelungirea termenului de prescriere a pedepselor;
 - modificarea Codului de Procedură Penală pentru judecarea în regim de urgență a infracțiunilor privind actele de corupție, evaziune fiscală și trafic de influență;
 - înființarea de compartimente anticorupție în fiecare instituție publică; aceste compartimente se vor afla în subordinea conducătorului instituției;
 - înființarea Biroului Național Anticorupție, care să monitorizeze activitatea demnitarilor, a funcționarilor publici de rang înalt, a magistraților, generalilor și a celor asimilați acestora;
 - limitarea activității Departamentului Național Anticorupție (DNA) doar la instrumentarea cazurilor semnalate de Biroul Național Anticorupție; DNA va fi un departament cu autonomie profesională în cadrul Ministerului Public;
 - eliminarea conflictelor de interese prin reglementări clare și precise;
 - simplificarea și asigurarea transparenței legăturii între contribuabil și funcționarii publici;
 - controlul strict al averii demnitarilor, generalilor, judecătorilor, procurorilor și a funcționarilor publici de rang înalt, la nivelul familiei acestora;
 - obligativitatea depunerii declarațiilor de avere pentru toate persoanele a căror avere, la nivelul familiei, depășește un anumit quantum stabilit prin lege.

d) Rolul societății civile

Alături de mass-media, societatea civilă trebuie să vegheze la buna funcționare a puterilor statului. Având în vedere acest rol, implicarea statului în buna funcționare a societății civile trebuie să fie minimă. În acest sens, vom susține următoarele măsuri:

- adoptarea unei legislații care să stimuleze funcționarea organizațiilor neguvernamentale (ONG);
- eliminarea finanțării din fonduri publice a ONG; acestea vor fi finanțate exclusiv în condițiile unei legi revizuite a sponsorizării;
- sprijinirea financiară a ONG de către stat se va face prin facilități fiscale;
- monitorizarea de către societatea civilă a activității parlamentare, executive și judecătorești și informarea populației asupra cazurilor de corupție nerezolvate de autorități.

2. Familia și comunitatea – esența reconstrucției societății

a) Șanse egale fiecărei familii

Fiind clădită pe afecțiune, fidelitate, respect și încredere, pe toleranță, iertare și împărtășire a răspunderii, pe spirit de sacrificiu și comportare matură, *familia* este temelia societății creștin-democrate, fiind și unul dintre pilonii formării persoanei. Familia este și un exemplu de comuniune între generații.

Drept consecință a subsidiarității, fiecare cetățean trebuie să devină mai puțin dependent față de stat și să-și asume responsabilități suplimentare la nivelul vieții personale și al familiei sale.

Abordarea creștin-democrată a problemei familiei implică aplicarea următoarelor măsuri:

- modificarea Codului Familiei pentru reglementarea precisă a relațiilor din cadrul familiei, inclusiv a relațiilor între copii și părinți, în spiritul principiilor și valorilor creștin-democrate;
- corelarea alocațiilor pentru copii cu veniturile părinților;
- recunoașterea muncii în familie (gospodărie, educația copiilor) pentru realizarea echilibrului optim dintre familie și profesie; în viitor, sistemul asigurărilor sociale trebuie să favorizeze efortul de creștere a copiilor și să ia în considerare activitatea de îngrijire familială pentru a asigura echitatea funcționării contractului între generații;
- asigurarea echității fiscale printr-un sistem de deducere a impozitului pe venit în funcție de numărul de copii, care să încurajeze pe cei care își doresc mai mulți copii; această măsură sprijină o politică demografică capabilă să asigure creșterea natalității în România;
- înființarea unui număr mai mare de birouri de consultanță familială, de instituții pentru sprijinirea familiei și de locuri de recreere pentru familii;

- elaborarea și aplicarea unui program de asistență pentru copiii fără familie, diversificarea stimulentele acordate familiilor de plasament pentru copiii abandonati și familiile monoparentale;
- elaborarea unei politici pentru tineret care să permită:
 - facilitarea accesului la o viață socială axată pe răspundere proprie, inclusiv întemeierea unei familii;
 - acordarea de asistență tinerilor pentru găsirea locurilor de muncă;
 - construirea de locuințe și acordarea unor credite imobiliare preferențiale destinate familiilor tinere.

b) Sănătatea morală și fizică

Românii se confruntă cu o gravă viciere a climatului moral. Nu ne mai respectăm între noi, neglijăm ierarhiile bazate pe valoare, proprietate și muncă, suntem dezbinați, dar cel mai grav este că ne-am pierdut reperele etice. Schimbarea mentalităților și refacerea demnității reprezintă cea mai grea misiune pe care o avem de îndeplinit ca națiune. Considerăm că *Familia*, *Biserica* și *Școala* sunt pilonii pe care se poate reconstrui climatul moral din societatea românească și suntem hotărâți să ne modelăm acțiunea în acest sens. Triada amintită constituie baza necesară formării civice și morale a fiecărei persoane.

Sistemul sanitar românesc se situează mult sub standardele Uniunii Europene. Drept consecință, durata medie de viață, precum și alți indicatori importanți ne plasează pe ultimele locuri în Europa. Dorim construirea unui sistem sanitar flexibil și eficient, care să ofere servicii medicale de calitate. Componenta preventivă a acestui sistem se bazează pe responsabilitatea personală față de propria sănătate.

În acest sens, vom lua următoarele măsuri:

- reorganizarea spitalelor și a asistenței medicale de urgență;
- reabilitarea infrastructurii, asigurarea dotărilor moderne și logisticii necesare actului medical, inclusiv prin informatizarea sistemului sanitar;
- încurajarea privatizării serviciilor medicale;
- eficientizarea serviciilor medicale oferite de sectorul public;
- introducerea asigurărilor private de sănătate, fără a le elimina pe cele de stat; pacientul poate opta pentru una din aceste forme sau pentru ambele;
- comasarea actualelor case de sănătate de stat;
- utilizarea fondului destinat asigurărilor de sănătate exclusiv scopului pentru care acesta a fost colectat;
- creșterea procentului din PIB alocat bugetului sănătății, la nivelul mediei țărilor Uniunii Europene;

- elaborarea și aplicarea unui program de ocrotire a populației în fața unor pericole precum alimentarea nerațională, alimentele neecologice, abuzul de alcool, fumat și consum de droguri.

c) Mediul înconjurător

România este departe de standardele Uniunii Europene și în domeniul protecției mediului. Trebuie să devenim conștienți că *Pământul este un împrumut de la generațiile viitoare* și nu doar o sursă de viață, mai mult sau mai puțin îmbelșugată, pentru cei de azi. Este de datoria noastră să acționăm astfel încât să nu periclităm viața celor de mâine. Scopul nostru este de a lăsa moștenire urmașilor o Românie mai curată decât cea din prezent.

Măsurile pe care le preconizăm sunt:

- asigurarea echilibrului între creșterea economică, dezvoltarea socială și calitatea mediului înconjurător; statul va asigura monitorizarea și va sprijini rezolvarea problemelor de mediu;
- întărirea autorității Ministerului Mediului, dar având competențe limitate la:
 - elaborarea strategiilor și reglementărilor privind desfășurarea oricăror activități în conformitate cu protecția tuturor factorilor de mediu (aer, apă, sol) împotriva poluării biologice, fizice, chimice și nucleare;
 - urmărirea riguroasă a aplicării acestor reglementări prin Garda de Mediu, Agenția Națională de Protecție a Mediului și Agenția pentru Controlul Activităților Nucleare;
 - ameliorarea calității factorilor de mediu și elaborarea strategiilor de protejare a cetățenilor împotriva calamităților și accidentelor ecologice;
 - realizarea sistemelor de protecție împotriva inundațiilor;
 - transparența totală în gestionarea fondurilor comunitare și naționale, în baza Programului Național de Mediu, pentru proiectele de mediu, în vederea eliminării corupției și clientelismului politic, susținerea IMM-urilor care fac investiții de mediu, precum și atragerea unor fonduri private prin parteneriate public-privat.

d) Siguranța cetățeanului

Binele persoanei și binele comun pot exista doar în condiții de siguranță, atunci când cetățenii și drepturile lor sunt protejate. Nimeni nu trebuie să se teamă pentru viața sau siguranța sa. Măsurile prioritare pe care le vom lua privesc:

- transformarea poliției într-un instrument în slujba cetățeanului, pentru apărarea acestuia; rolul poliției este de a preveni infracțiunile (inclusiv cele economico-financiare), de a combate criminalitatea și de a asigura ordinea publică, împreună cu jandarmeria;

- consolidarea imaginii publice a polițistului și jandarmului, ca simbol al legii;
- transferarea unor departamente și atribuții ale poliției, care țin de aspectul comunitar, către administrația locale; poliția comunitară va fi în subordinea primarului;
- creșterea autorității Avocatului Poporului pentru protejarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei;
- elaborarea unei legi a culegerii de informații, care să prevadă:
 - definirea exactă în legislație a *interesului național*, pentru evitarea abuzurilor privind drepturile persoanei;
 - reorganizarea serviciilor secrete în baza interesului național și al apartenenței României la NATO și UE;
- garantarea siguranței alimentare, atât din punctul de vedere al existenței hranei, cât și al calității acesteia; cetățenii României trebuie să fie asigurați că alimentele pe care le consumă nu le afectează sănătatea;
- asigurarea protecției persoanei în privința calității și pericolozității bunurilor de consum.

e) Educația și cultura

Educația trebuie realizată în familie, în Biserică, în comunitate, dar în special prin școală, în spiritul valorilor creștine. Comunitatea este datoare să desăvârșească formarea copiilor, asigurând accesul egal la educație.

Învățământul românesc trece prin numeroase crize ale căror efecte sunt resimțite de marea masă a elevilor, studenților și personalului didactic. Subfinanțarea, una dintre cele mai grave crize, nu este și singura. Creșterea finanțării din ultima perioadă este încă departe de ceea ce este necesar. Se impune stoparea de urgență a declinului școlii românești, care trebuie să devină principalul pilon al formării civice, culturale și profesionale al generațiilor care vor construi România de mâine.

Măsurile prioritare pe care le vom lua în domeniul învățământului și educației sunt:

- asigurarea accesului egal, sau cel puțin comparativ, la educație prin crearea unei infrastructuri educaționale de calitate în toată țara, inclusiv în mediul rural, slujită de personal didactic situat la standarde profesionale ridicate și care să beneficieze de o salarizare adecvată, în raport de performanța profesională; o motivare suplimentară celor care inovează în domeniul învățământului;
- diversificarea formelor de învățământ – public și privat, profesional sau academic –, cu asigurarea calității actului educațional la standarde naționale și europene;
- dezvoltarea spiritului întreprinzător, al creativității și înțelegerii fenomenelor, al rezolvării problemelor și evaluării informațiilor; în învățământul preuniversitar, accentul trebuie pus pe formarea sistemului de gândire, pe clădirea unei culturi

solide, dar și a unor abilități practice în viitoarea confruntare cu viața reală, iar în învățământul universitar, pe dobândirea cunoștințelor și expertizei necesare abordării problemelor complexe ale societății, în condițiile desfășurării procesului Bologna (proces care asigură compatibilizarea spațiului european al învățământului superior), la care România este parte;

- acordarea de burse și alte forme de sprijin elevilor și studenților cu performanțe școlare/universitare deosebite care provin din familii cu venituri modeste;
- aplicarea conceptului de învățare/formare continuă, deschiderea și adecvarea învățământului și educației la piața muncii, în vederea pregătirii românilor pentru integrarea creativă într-o adevărată societate a cunoașterii; crearea de relații de parteneriat între instituțiile de formare profesională și firme;
- susținerea cooperării internaționale, prin mobilitate la nivelul elevilor, studenților și personalului didactic, ca și prin acces la programe comunitare; sprijinirea tuturor tinerilor cu performanțe intelectuale deosebite;
- transmiterea către copii și tineri a setului de valori morale și urmărirea modului în care aceștia îl aplică; inițierea și aplicarea reglementărilor privind prevenirea și combaterea violenței din școli, a delincvenței juvenile, a consumului de droguri și a prostituției în rândul minorilor;
- înființarea unei universități europene în România;
- educația civică a populației.

Politicile în domeniul **culturii** trebuie să mențină vii moștenirea culturală și tradiția spirituală și să le apropie de viața zilnică a cetățeanului. Suntem adepții promovării specificității naționale și a valorilor culturale românești, în contextul integrării europene. În acest sens, vom adopta următoarele măsuri:

- asigurarea condițiilor legale și economico-financiare necesare pentru accesul cetățenilor la produsele culturale de bază;
- creșterea bugetului alocat instituțiilor culturale și finanțarea în parteneriat public-privat a unor acte de creație;
- conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național;
- garantarea independenței în gândire și expresie a creatorilor de cultură.

f) Libertatea de exprimare și accesul la informație

Vom garanta fiecărei persoane dreptul la libertatea de gândire, la accesul, exprimarea și răspândirea de idei, opinii, informații prin orice mijloace – fără nici o imixtiune – cu singura condiție de a nu știrbi drepturile celorlalți. Comunicarea între persoane și/cu instituții de stat sau particulare va fi liberă, transparentă și accesibilă tuturor.

Va fi sprijinit accesul persoanei la mijloacele de informare moderne, începând cu presa, radioul și televiziunea și continuând cu tehnologia informației. Autoritățile locale

și centrale vor avea obligația să creeze puncte de lucru informatice, care să ofere servicii Internet în orice comunitate umană constituită.

Este necesară asigurarea unei transparențe totale la nivelul relației între instituțiile publice, mass-media și cetățeni. Informațiile difuzate trebuie să nu lezeze valorile morale, drepturile și demnitatea persoanelor. Independența mass-media va fi consolidată și protejată de orice influență politică ori de altă natură.

g) Libertatea de conștiință

Considerăm că orice persoană are dreptul la libertatea de conștiință. Aceasta înseamnă libertatea manifestării credinței sau a convingerilor filosofice, în mod privat sau public, prin acte de cult și practici religioase, în limitele respectării aproapelui și a legii.

Suntem creștini, respectăm valorile tradiționale transmise prin Biserică. Avem convingerea că bunăstarea economică și socială nu poate fi separată de evoluția spirituală a nației.

PNȚCD va promova un program legislativ care urmărește garantarea independenței financiare a Bisericii și prin contribuția ecleziastică a enoriașilor, dezvoltarea unui sistem educațional axat pe valorile binelui comun și folosirea mass-media ca instrument de formare a unor cetățeni solidari și responsabili. Totodată, susținem restituirea tuturor proprietăților bisericești confiscate în timpul dictaturii comuniste.

Suntem alături de Biserică în vederea îndeplinirii misiunii ei, de consolidare a comportamentului etic al enoriașilor și de transmitere a valorilor create în societățile creștine tradiționale. Susținem implicarea Bisericii în societate, la nivel comunitar, dar nu la nivelul statului sau în politică. Considerăm binevenită participarea Bisericii și asociațiilor religioase la activitățile caritative și de asistență socială.

h) Administrarea comunității

Omul este prin natura sa o ființă socială. Comunitatea din care face parte este indispensabilă atât pentru supraviețuirea sa, cât și pentru realizarea vocației sale spirituale. Comunitatea îl ajută să se dezvolte prin reciprocitatea serviciilor și prin comunicare. Pentru a-și atinge scopul, relațiile din interiorul comunității trebuie să se bazeze pe ierarhia valorilor și pe respectarea demnității umane.

În acord cu principiile subsidiarității și solidarității, va fi dezvoltată autonomia locală, astfel încât comunitățile locale să decidă asupra vieții lor, în baza resurselor proprii și/sau redistribuite din bugetul național ori din programe ale Uniunii Europene.

Vom susține implicarea comunității locale în evaluarea performanțelor membrilor instituțiilor și serviciilor comunitare (poliție, școală, compartimente ale administrației publice locale etc.).

Administrația publică locală va fi aliniată practicii europene, urmărindu-se atragerea și promovarea specialiștilor numai pe criteriul competenței și moralității.

3. Economie socială de piață, modernă și eficientă

a) Stimularea inițiativei

Economia României a dobândit statutul de economie funcțională de piață, fiind totuși încă departe de standardele europene care definesc o autentică performanță economică. Relația între sectorul privat și stat este distorsionată de corupție. Se impune asanarea mediului de desfășurare a competiției economice și ameliorarea mediului de afaceri.

Considerăm că statul trebuie să creeze condiții propice dezvoltării economice, limitându-și însă implicarea în economie. Rolul lui se va reduce la arbitrarea diferitelor interese existente, în spiritul dreptății și al solidarității, ținând cont atât de interesele economice, cât și de binele comun și binele persoanelor. România trebuie să devină cât mai curând o țară cu nivel mediu de dezvoltare în Uniunea Europeană.

Restructurarea economiei trebuie să consolideze capacitatea de adaptare la rigorile economiei de piață și a politicilor Uniunii Europene atât a angajatorilor cât și a angajaților. Acest proces va fi însoțit de măsuri sociale. Acolo unde sunt necesare ajutoare sectoriale și regionale, acestea trebuie limitate în timp, concepute degresiv și orientate spre performanță.

Statul își va concentra resursele pentru îndeplinirea atribuțiilor sale și nu pentru producerea bunăstării materiale. Statul va evita intervenția directă pe piața muncii. Statul va finanța direct și/sau prin parteneriat public-privat reconversia profesională.

Considerăm că inițiativa privată este motorul dezvoltării durabile. Stimularea spiritului întreprinzător pentru trecerea spre o activitate autonomă stă în centrul preocupărilor noastre.

Întreprinzătorii mici și mijlocii vor deține ponderea majoritară în formarea Produsului Intern Brut. Cadrul legislativ va fi simplificat, clar și stabil. Acesta va permite oricărei firme elaborarea unor planuri de afaceri pe termen mediu și lung, ceea ce va conduce și la creșterea constantă a numărului de locuri de muncă. De aceea, susținem promovarea *clasei de mijloc*, în cadrul dezvoltării economiei românești.

Vom sprijini asimilarea valorilor culturii antreprenoriale de către întreprinzători, precum și accesul acestora la tehnologii utile și la surse de finanțare corespunzătoare.

Performanța economiei sociale de piață se bazează pe o structură echilibrată de întreprinderi mici, mijlocii și mari. Trebuie să susținem o clasă de mijloc puternică, prin folosirea resurselor sale intelectuale și a dinamismului său specific în domeniul inițiativei, inovației și dezvoltării. Existența clasei de mijloc este vitală pentru menținerea concurenței și evitarea monopolurilor. Concurența oferă permanent șansa trecerii de la un tip de ocupație dependentă la calitatea de întreprinzător autonom și, totodată, creează premisa descentralizării puterii economice. Este, deci, nevoie de creșterea autorității Consiliului Concurenței, pentru operaționalizarea legislației

antitrust. Vom acționa pentru crearea unui mediu de afaceri prietenos și concurențial, care să permită consolidarea capitalului autohton și susținerea brandurilor naționale.

b) Politici macroeconomice

În fapt, ceea ce s-a câștigat prin cota unică de impozitare de 16% și reducerea impozitului pe profit de la 25% la 16%, introduse de actuala guvernare, se dorește a se lua înapoi, deoarece impactul pozitiv al cotei unice a fost sub așteptări. Creșterea economică din 2006 s-a bazat mai ales pe creșterea consumului – privat și investițional -, inclusiv prin intrarea în țară a câștigurilor românilor care lucrează în străinătate. În România ultimilor ani nu s-a făcut o restructurare reală a economiei, o privatizare corectă și la timp, nu a existat și nu există o strategie coerentă pe termen mediu și lung, nu s-a făcut încă o reformă instituțională reală.

Toate acestea au ca efect faptul că bugetele anuale ale României au încă un caracter conjunctural. Până în prezent, nu s-a acționat pentru asigurarea consistenței și convergenței obiectivelor și opțiunilor de politică fiscal-bugetară cu obiectivele și opțiunile de politică monetară proiectate și implementate de Banca Națională. Sistemul financiar-bancar trebuie scos din actuala stare de dependență față de organismele centrale și locale ale puterii politice, având în vedere structura forței de muncă și problema de organizare a instituțiilor specializate în teritoriu.

Obiectivul nostru va fi armonizarea stabilității macroeconomice, în scopul creșterii durabile, printr-o politică fiscal-bugetară transparentă și echitabilă. Pentru aceasta, vom aplica următoarele măsuri prioritare:

- încadrarea deficitului bugetului consolidat în limitele parametrilor europeni, prin dimensionarea cheltuielilor bugetare în raport cu sursele de venituri, în funcție de priorități; susținem ca învățământul, sănătatea, cultura, protecția socială să nu mai dispună de fonduri insuficiente, ci să se apropie, în timp, de cuantumul alocat în medie acestor domenii în țările Uniunii Europene;
- finanțarea deficitului de cont curent prin atragerea capitalului străin și a resurselor populației;
- implementarea unei legislații simple și clare în domeniul fiscalității; armonizarea prevederilor Codului fiscal cu normele codului de conduită pentru impozitarea afacerilor în Uniunea Europeană și evitarea avalanșei legislative din domeniul fiscalității; realizarea unui parteneriat real între stat și contribuabil prin definirea exactă a drepturilor și obligațiilor plătitorului de taxe și impozite, precum și cele de control ale inspectorului fiscal;
- creșterea bazei de impozitare și îmbunătățirea colectării (înființarea Autorității Naționale Fiscale), corelată cu reprimarea evaziunii fiscale;
- revizuirea sistemului de impozite și taxe, a fiscalității în general, prin micșorarea numărului taxelor și impozitelor, precum și a cuantumului acestora; eliminarea ante-impozitării și a dublei impozitări; introducerea a trei trepte de TVA (22%,

în general; 15% și 5% pentru produse strategice pentru populație și pentru direcțiile principale de dezvoltare); susținem deducerea personală la nivel de familie; eliminarea impozitului pe profitul reinvestit; stimularea întreprinzătorilor din mediul rural și din zone cu grad scăzut de investiții;

- creșterea impozitului pentru activități care creează disfuncții ecologice (de exemplu, exploatarea defectuoasă a resurselor naturale);
- consolidarea pieței românești de valori mobiliare;
- stimularea pieței asigurărilor;
- creșterea rolului bursei pentru dezvoltarea pieței de capital;
- încurajarea finanțării proiectelor pentru dezvoltarea comunităților locale, a IMM, inclusiv prin atragerea fondurilor europene structurale și de coeziune, asigurând cunoașterea și transparența necesare alcătuirii documentațiilor pentru finanțarea proiectelor;
- întărirea disciplinei în finanțarea proiectelor care se suportă din fonduri publice, precum și canalizarea acestor resurse spre obiective prioritare;
- asigurarea resurselor financiare necesare pentru realizarea unei reforme imediate și radicale în domeniul pensiilor din sistemul de stat, astfel încât acestea să garanteze, într-un timp relativ scurt, un trai decent pentru milioanele de pensionari care se zbat într-o cruntă sărăcie;
- pregătirea condițiilor pentru intrarea în zona euro.

c) Politici sectoriale

Energia și resursele naturale. În acest domeniu strategic pentru România urmărim aplicarea următoarelor măsuri:

- eliminarea monopolurilor din domeniul utilităților și privatizarea acestora, în contextul asigurării interesului național;
- încurajarea aplicării noilor tehnologii de producere a energiei electrice, compatibile cu Protocolul de la Kyoto – semnat de 141 de state, prin care se urmărește încetinirea procesului de încălzire globală a Pământului și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; economisirea materiilor prime și reciclarea acestora;
- realizarea unui cadru coerent de reglementare a producției și consumului de energie; împiedicarea risipei de energie și promovarea/valorificarea cercetării în domeniul surselor regenerabile de energie;
- elaborarea unei strategii naționale privind modernizarea și reabilitarea serviciilor de încălzire urbană;
- elaborarea și aplicarea unui program național de prospecțiuni geologice;

- elaborarea și aplicarea unui program de gospodărire a resurselor naturale, care va include și reglementarea acestui domeniu, inclusiv problema concesiunilor;
- finalizarea retrocedării pădurilor și reforma gospodăririi acestora;
- creșterea suprafețelor ocupate de păduri în România; introducerea bursei lemnului;
- reglementarea strictă a gospodăririi vânatului și pisciculturii.

Industria și serviciile. Realizarea unui mediu macroeconomic stabil și predictibil implică măsuri precum:

- ajustarea industriei la modificările structurale dictate de o piață globalizată și de politici comerciale deschise; aplicarea efectivă a legii falimentului;
- stimularea dezvoltării unor industrii compatibile cu Protocolul de la Kyoto;
- deschiderea piețelor în fața concurenței loiale, indiferent de forma de proprietate a firmelor implicate;
- promovarea investițiilor intangibile și protejarea proprietății intelectuale;
- dezvoltarea sistemelor de comunicații, inclusiv la nivelul sistemului bancar; extinderea comerțului electronic;
- realizarea de puncte de lucru pentru accesarea liberă a informației în orice colț din țară;
- introducerea pe scară largă a telematicii (transmiterea și prelucrarea automată a informației cu ajutorul sateliților și a altor sisteme moderne de comunicație);
- stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii (IMM), inclusiv prin majorarea fondului bugetar pentru programe cu această destinație și prin cofinanțarea programelor din surse externe;
- simplificarea legislației de reglementare a activității IMM și a procedurilor de înregistrare a acestora;
- dezvoltarea fondului de garantare a creditelor pentru IMM și simplificarea accesului la acest fond;
- facilitarea serviciilor de consultanță și de informare de piață pentru IMM;
- introducerea contabilității simplificate pentru microîntreprinderi și IMM;
- sprijinirea întreprinzătorilor din mediul rural care doresc să își transforme casa țărănească în pensiune agroturistică;
- acordarea de credite avantajoase destinate întreprinzătorilor din agroturism și operatorilor privați, în vederea dezvoltării infrastructurii specifice turismului (pensiuni, cabane, popasuri turistice, moteluri, hoteluri, restaurante, baze de tratament etc.);
- evaluarea riguroasă și periodică a serviciilor, în vederea dezvoltării turismului și asigurării standardelor europene în acest domeniu;

- atragerea capitalului străin pentru mari investiții directe și de portofoliu, concomitent cu încurajarea participării capitalului autohton;
- înființarea de instanțe specializate, competente să judece litigiile din domeniul afacerilor.

Agricultura și dezvoltarea rurală. Renașterea satului românesc

Obiectivul general îl constituie renașterea satului românesc prin atingerea unui nivel de trai și de civilizație în zona rurală comparativ cu cel din zona urbană, asigurarea siguranței și securității alimentare a României și protejarea patrimoniului natural și cultural al zonelor rurale. Societatea românească are datoria morală să sprijine reducerea decalajului actual dintre sat și oraș, având în vedere că timp de mai multe decenii satul a subvenționat industrializarea și urbanizarea României.

Soluția strategică o reprezintă transformarea gospodăriilor țărănești în ferme familiale prospere de tip european și dezvoltarea de ocupații neagricole în zona rurală, în același timp cu modernizarea cât mai rapidă a satelor sub toate aspectele.

În acest scop, se urmărește:

- creșterea dimensiunilor gospodăriei țărănești;
- creșterea competitivității gospodăriei țărănești; asigurarea conformității cu standardele de calitate și de mediu ale Uniunii Europene;
- îmbunătățirea desfacerii și creșterea nivelului de valorificare a produselor agricole;
- valorificarea avantajelor comparative pe piața comună europeană;
- dezvoltarea serviciilor și ocupațiilor neagricole în zona rurală;
- dezvoltarea infrastructurii (în educație, construcții, sănătate, cultură).

Direcțiile principale de acțiune:

1. Organizarea și susținerea instruirii profesionale (tehnice, economice și manageriale) imediate și intensive a țăranilor, inclusiv în domeniul neagricole, în contextul oportunităților oferite de programele postaderare prin dezvoltarea serviciilor de consultanță, atât numeric (cel puțin 7.000 de consultanți în zona rurală), cât și prin extinderea activității lor la informarea largă și promptă, precum și la fundamentarea planurilor de afaceri și la elaborarea, adaptarea și monitorizarea derulării proiectelor, inclusiv a celor referitoare la domeniul neagricole; introducerea retribuirii consultanților pe bază de contracte de consultanță cu țăranii, plătite din fonduri bugetare.

2. Organizarea înființării cu ajutorul consultanților și susținerea organizațiilor profesionale și sindicale ale țăranilor și întreprinzătorilor de la sate, a cooperativelor de tip european (pentru aprovizionare, prelucrarea și desfacerea produselor agricole, pentru unele activități de mecanizare etc.), precum și a camerelor agricole comunale și județene.

3. Susținerea puternică a investițiilor pe bază de proiecte, atât în gospodăriile țărănești, pentru trecerea lor la o agricultură orientată spre piață și profit, cât și pentru înființarea în zona rurală a serviciilor și întreprinderilor de tot felul (în primul rând a celor complementare agriculturii și a celor care valorifică avantajos resursele locale și tradițiile; sprijinirea tendințelor de „neoruralism”); organizarea și susținerea bugetară a creditului rural (sistem funcțional de garantare a creditelor pentru țărani, perioadă realistă de grație pentru returnarea creditelor); susținerea asigurărilor agricole.

4. Stimularea consolidării proprietății și a fermelor familiale prin accelerarea finalizării retrocedărilor, acordarea de despăgubiri proprietarilor deposedați de inventarul agricol și de terenuri, precum și prin perfecționarea reglementărilor și stimularea cumpărării/vânzării de terenuri agricole (subvenționarea cadastrului și întabulării, transformarea rentei viagere agricole în pensie viageră) și altele.

5. Organizarea și asigurarea funcționalității și stabilității piețelor agricole (burse de mărfuri, intervenții de piață, consilii de produs); asigurarea de condiții economice și de susținere cât mai apropiate cu ceilalți concurenți din piața agricolă europeană; susținerea restabilirii echilibrului între sectorul zootehnic și cel vegetal, precum și între acestea și sectorul de prelucrare a produselor agricole.

6. Susținerea agriculturii ecologice și a altor activități care valorifică avantajele și tradițiile locale în raport cu cererile pieței (produse naturale, produse de origine, cultura plantelor medicinale și aromatice, producerea de biocombustibili etc.).

7. Sprijinirea protejării și conservării mediului înconjurător, ca bază naturală a vieții; susținerea activităților agro-ambientale.

8. Organizarea eficientă a ocoalelor silvice - private și mixte - și impunerea de măsuri drastice pentru reducerea actelor infracționale din domeniul silvic.

9. Dezvoltarea la sate a învățământului preuniversitar – general și profesional – și sprijinirea accesului absolvenților din zona rurală la învățământul liceal și universitar.

10. Modernizarea satelor prin dezvoltarea infrastructurii (drumuri, alimentare cu apă, canalizare, telefonie, internet, cablu TV etc.) și a sistemului sanitar;

11. Sprijinirea ridicării prestigiului și creșterea nivelului condițiilor materiale și de viață ale intelectualității satelor (sporuri, facilități de instalare, sistem de premiere etc.).

12. Sprijinirea dezvoltării vieții social-culturale și stimularea valorilor morale și spirituale tradiționale la sate, precum și sprijinirea bisericii.

13. Susținerea tinerilor din zona rurală; strategie adecvată pentru sprijinirea tinerilor care emigrează temporar.

14. Sprijinirea familiilor aflate în dificultate; susținerea bugetară a elaborării de proiecte pentru zonele rurale defavorizate.

15. Instituționalizarea colaborării permanente a administrației cu organizațiile profesionale, sindicale, patronale și civice din domeniile agriculturii și dezvoltării rurale.

Pentru punerea în practică a acestor acțiuni prevedem **dublarea fondurilor alocate actual în bugetul de stat pentru agricultură și dezvoltare rurală.**

Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică. Asigurarea dezvoltării României, afirmarea țării în competiția internațională prin valorificarea inteligenței autohtone impune:

- elaborarea și/sau aplicarea cadrului legislativ care să asigure finanțarea ritmică a domeniului;
- creșterea ponderii din PIB a resurselor alocate cercetării, până la valori apropiate de media din țările UE;
- dezvoltarea parteneriatului internațional;
- asigurarea cadrului instituțional pentru aplicarea rezultatelor cercetării în economia reală.

Politici pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii. În viziunea PNȚCD, principalele obiective care privesc IMM în raport cu proprietatea și sectorul privat al economiei sunt:

- Armonizarea și optimizarea legislației privitoare la activitatea întreprinzătorilor mici și mijlocii.
- Promovarea unei activități economice susținute și echilibrate, cu un înalt nivel de angajare și de protecție socială, fără costuri inflaționiste, cu un înalt grad de competitivitate și îmbunătățire a calității mediului, pentru creșterea standardului și calității vieții. Considerăm că sporirea numărului de IMM duce la crearea condițiilor generale de obținere a unor locuri de muncă și venituri minimale pentru asigurarea traiului decent al fiecărui cetățean.
- Reducerea fiscalității și a modului de taxare a IMM.
- Interzicerea subvențiilor de la bugetul statului pentru activități ineficiente economic. Subvențiile îndelungate paralizează forțele pieței, distorsionează concurența, îngreunează schimbarea structurilor și dinamica economică.
- Stabilitatea legislativă este un factor indispensabil construirii climatului favorabil necesar dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. Simplificarea legislației de reglementare - directă sau indirectă - a activității IMM, eliminarea discriminărilor economice de orice natură, eliminarea practicii „regulamentelor de aplicare” emise prin hotărâri de guvern, care întârzie aplicarea legii, și introducerea „instrucțiunilor de aplicare”, emise operativ de autoritatea de reglementare și control.
- Crearea de zone de afaceri (zone periferice localităților pentru dezvoltarea afacerilor, având facilități de plată a chiriilor și teren cu infrastructura pusă la dispoziție pentru amplasarea sediilor IMM). Susținem formarea acestor zone, pentru a veni în sprijinul întreprinzătorilor mici și mijlocii, prin: realizarea

infrastructurii, ofertarea utilităților și serviciilor, pentru a se putea desfășura activități cu caracter economic; posibilități de concesionare a terenurilor pe care firmele își desfășoară activitatea în această comunitate a oamenilor de afaceri; înființarea de filiale ale camerelor de comerț în aceste zone, care să vină în sprijinul întreprinzătorilor mici și mijlocii.

d) Coeziunea economică și socială

Obiectivul general de realizare a coeziunii economice și sociale este esențial pentru un program politic centrat pe demnitatea persoanei și egalitatea șanselor. Politicile sectoriale, mai ales cele referitoare la dezvoltare, pot avea efecte secundare negative, rezultatul fiind dezechilibre zonale sub aspect economic și social.

De aceea, în viziunea PNȚCD, politicile privind infrastructurile de transporturi și mediu, cele privind lucrările publice, precum și politicile sociale trebuie abordate prin prisma acestui obiectiv general. La aceste politici sectoriale se adaugă politica de dezvoltare regională, care se adresează corectării problemelor specifice fiecărei regiuni și reducerii diferențelor de dezvoltare dintre acestea.

Infrastructura din domeniul transporturilor. Reabilitarea și dezvoltarea rețelelor naționale de infrastructuri din domeniile transporturilor și mediului trebuie să se integreze într-o viziune coerentă care vizează, pe de o parte, dezvoltarea echilibrată a economiilor locale și regionale și, pe de altă parte, alinierea la cerințele europene de calitate și interoperabilitate.

În domeniul transporturilor, dezvoltarea infrastructurilor are la bază componentele feroviare, rutiere, navale și aeriene, dar mai ales orientarea investițiilor către realizarea unui sistem intermodal de tip european, subordonat cerințelor de eficiență economică ale utilizatorilor. Principalele măsuri pe care le vom lua sunt:

- pentru *transportul feroviar*:
 - reorganizarea societăților feroviare pentru eliminarea pierderilor, optimizarea costurilor și realizarea privatizării serviciilor de transport de mărfuri și persoane;
 - asigurarea securității și siguranței pe infrastructura feroviară la nivel optim de exploatare, concomitent cu creșterea vitezei tehnice și comerciale de transport;
 - modernizarea și gestionarea în sistem de parteneriat public-privat a patrimoniului auxiliar: telecomunicații/fibră optică, mecanizare, servicii informatice, transport de noapte de călători, transport local de călători și servicii auxiliare diverse;
- pentru *transportul rutier*:
 - corelarea graficului dezvoltării rețelei naționale cu prioritățile regionale și locale de dezvoltare a rețelelor rutiere;

- asigurarea interconectării și interoperabilității rețelelor de drumuri cu rețelele transeuropene (coridoarele de transport) care traversează România;
- gestiunea transparentă a sistemelor de taxare a utilizatorilor, raportarea publică a veniturilor rezultate și a alocării acestora pe categorii de drumuri (autostrăzi, drumuri naționale, județene și comunale);
- pentru *transportul naval*:
 - investiții pentru amenajarea capacităților de operare și depozitare la Dunăre, pentru folosirea avantajului competitiv al acesteia în cadrul UE (coridorul VII european);
 - investiții pentru valorificarea potențialului de transport fluvial, în perspectiva racordării la celelalte moduri de transport;
 - modernizarea și dezvoltarea flotei fluviale și maritime prin stimularea inițiativei private și atragerea capitalului străin, prin acordarea de facilități de pavilion, mai ales în vederea reintrării României în circuitul internațional de transport maritim;
 - punerea în valoare a potențialului de transport turistic de croazieră, prin investiții de infrastructură destinate serviciilor de acest tip;
- pentru *transportul aerian*:
 - impunerea de standarde ridicate de siguranță, securitate și calitate în transportul civil;
 - asigurarea mediului competitiv în aviația civilă.

În domeniul mediului înconjurător, realizarea de investiții de infrastructură trebuie corelată cu abordarea generală a acestui sector deficitar din punctul de vedere al cerințelor Uniunii Europene. De aceea, sunt necesare următoarele măsuri:

- impunerea Planului Național de Mediu ca instrument unic de dezvoltare, care să prevadă programe și proiecte, împreună cu sursele de finanțare, precum și integrarea politicii de mediu în aplicarea politicilor sectoriale și regionale;
- îmbunătățirea factorilor de mediu, concomitent cu extinderea rețelei de arii protejate și rezervații naturale;
- pregătirea documentațiilor tehnice necesare (studii de fezabilitate, studii de impact, masterplan, proiect tehnic) pentru accesarea fondurilor de coeziune și pentru asigurarea unei rate mari de absorbție a finanțării externe, menită să asigure fluxul continuu al investițiilor de mediu;
- creșterea capacității administrative de gestionare a finanțărilor externe, concomitent cu reorganizarea operatorilor locali și regionali.

Dezvoltarea regională. Susținem dezvoltarea armonioasă, economică și socială a tuturor zonelor țării. Din păcate, realitatea acuză agravarea decalajelor între diferite

provincii geografice. Vom defini regiunile de dezvoltare economico–socială pe criterii de omogenitate a indicatorilor de dezvoltare și vom elabora o strategie națională privind funcționarea lor în baza principiului subsidiarității, atât în raport cu nivelul guvernamental, cât și cu cel județean și local. Această strategie trebuie să stea la baza Planului Național de Dezvoltare, care fundamentează deopotrivă politica de dezvoltare regională și asistență financiară pentru dezvoltare din partea Uniunii Europene (cadru de sprijin comunitar). Regiunile mai slab dezvoltate vor primi fonduri structurale și de coeziune și vor beneficia, cu prioritate, de proiecte finanțate în comun cu Uniunea Europeană. Vom acționa pentru:

- eficientizarea utilizării resurselor regionale;
- corelarea programelor de dezvoltare regională cu programele specifice de dezvoltare rurală;
- realizarea proiectelor de investiții în infrastructuri regionale;
- dezvoltarea sectorului IMM la nivel regional prin sprijinirea proiectelor care valorifică potențialul socio-economic specific fiecărei regiuni de dezvoltare;
- alegerea Consiliilor de Dezvoltare Regională direct de către cetățenii regiunilor de dezvoltare, ca for de decizie asupra politicii de dezvoltare a regiunii;
- transformarea Agențiilor de Dezvoltare Regională în instituții publice, autorități de implementare a programelor regionale;
- cooperarea inter-regională și transfrontalieră;

Politicile în domeniul construcțiilor, lucrărilor publice și amenajării teritoriului vor fi, de asemenea, corelate cu politicile de dezvoltare regională și se vor subordona obiectivului general de realizare a coeziunii economice și sociale. PNȚCD își propune să realizeze o politică a coexistenței urbanului cu mediul rural prin:

- definitivarea planurilor de dezvoltare durabilă a teritoriului național și armonizarea cu programele și strategiile de integrare europeană;
- dezvoltarea zonelor urbane policentrice și a relației urban-rural;
- conservarea capitalului natural și dezvoltarea diversității culturale;
- programe de construire de locuințe (inclusiv prin credit ipoteca), de consolidare antiseismică și de reabilitare termică;
- programe de introducere și extindere a utilităților în zone periurbane și rurale;
- finalizarea lucrărilor cadastrale;
- programe de regularizare a râurilor și de prevenire a inundațiilor.

Politici sociale. Rolul statului este de a asigura reglementarea nediscriminatorie în domeniul social și de a minimiza distorsiunile generate de piața liberă. Vom aplica următoarele măsuri prioritare:

- reanalizarea și modificarea Codului Muncii în vederea armonizării intereselor angajatorilor cu cele ale angajaților; dezvoltarea clasei de mijloc puternice, bazată îndeosebi pe mici întreprinzători, fermieri și funcționarii publici cu înaltă calificare;
- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și atragerea reală a partenerilor sociali (sindicate, patronate, organizații neguvernamentale) în elaborarea politicilor și strategiilor ocupaționale;
- elaborarea de programe și măsuri specifice pentru reducerea somajului, îndeosebi în rândul tinerilor și al persoanelor care au depășit vârsta de 45 de ani;
- echilibrarea sistemului public de pensii, înlăturarea discrepanțelor și inechităților, protejarea puterii de cumpărare a pensionarilor;
- dezvoltarea unui sistem complementar de pensii private și crearea unei piețe paralele de fonduri universale de pensii, cu o legislație fermă pentru evitarea fraudelor;
- elaborarea de politici pentru vârstnici, bazate pe parteneriatul generațiilor și pe necesitatea asigurării asistenței sociale pentru cei singuri (case pentru întreținerea și socializarea vârstnicilor, implicarea persoanelor de vârsta a treia în programe de comunicare și stimulare a unor activități de utilitate publică);
- sprijinirea integrării sociale a persoanelor aflate în dificultate;
- promovarea unor politici demografice pronataliste, prin: sprijinirea familiilor cu mulți copii; consilierea populației și, îndeosebi, a tinerilor asupra consecințelor avorturilor, pronunțându-se ferm pentru măsuri preventive; creșterea alocațiilor pentru copii; încurajarea constituirii de familii; sprijinirea tinerelor familii în vederea obținerii de credite avantajoase pentru dobândirea și/sau construirea de locuințe și achiziționarea de bunuri de larg consum; reducerea mortalității infantile și materne; combaterea violenței în familie etc.

4. Viitorul României într-o lume liberă și prosperă

a) Politica externă și de apărare

În procesul edificării unei ordini internaționale stabile, obiectivele noastre sunt securitatea națională, dezvoltarea economică și creșterea rolului României în lume.

Prin aderarea României la NATO, primul pas spre asigurarea securității naționale a fost realizat. Aceasta garantează ireversibilitatea procesului democratic din țara noastră. Pasul următor va însemna compatibilizarea forțelor armate române cu cele ale NATO, atât ca structură și mod de operare, cât și ca dotare. Vom acționa pentru profesionalizarea armatei române. România va participa activ la misiunile structurilor militare euroatlantice și va sprijini, în continuare, lupta antiteroristă.

Prin aderarea României la Uniune Europeană, importanța parteneriatului strategic cu SUA nu va fi diminuată.

Vom acorda importanță dezvoltării relațiilor politice și economice dintre România și puterile emergente din regiunea Asia-Pacific.

România va milita activ ca țările neangajate în structuri de securitate să-și poată exprima, nu numai formal, punctul de vedere în organismele internaționale, ceea ce va asigura o lume mai stabilă, mai pașnică și mai prosperă.

Ne vom preocupa de amplificarea relațiilor economice, științifice și culturale cu Federația Rusă, în spiritul respectului reciproc.

Vom da dovadă de fermitate în problema delimitării zonei economice exclusive a României la Marea Neagră, precum și în apărarea intereselor țării noastre în zona Deltei Dunării.

Numărul ambasadelor României, precum și al personalului diplomatic va fi redimensionat în acord cu obiectivele politicii noastre externe. Criteriile de apartenență la serviciul diplomatic vor fi competența profesională și profilul moral. Diplomații români trebuie să fie mult mai activi în promovarea relațiilor economice externe.

b) România în Uniunea Europeană

Considerăm că aderarea la Uniunea Europeană nu a fost un scop în sine, ci un mijloc de a asigura României locul pe care îl merită printre națiunile europene: acela de stat democrat și prosper. România este pregătită politic să își asume responsabilitatea de membru al Uniunii Europene și să contribuie la realizarea obiectivelor înscrise în Agenda Lisabona.

Aderarea României la Uniunea Europeană reprezintă doar începutul unei perioade de intense eforturi pentru integrarea prin implementarea acquis-ului comunitar și îndeplinirea angajamentelor asumate în cursul negocierilor.

Susținem necesitatea pregătirii societății românești în privința consecințelor aderării și, implicit, al alinierii politicilor românești din domeniile politicilor comunitare, precum și în domeniul justiției și al afacerilor interne.

Apreciem drept necesară promovarea unei strategii naționale de comunicare socială dedicată instituțiilor, practicilor și proceselor politice din interiorul Uniunii Europene.

Considerăm cu toată atenția datorită de a pregăti din timp și cu instrumentele cele mai adecvate participarea funcționarilor români la activitatea instituțiilor comunitare de la Bruxelles și Strasbourg.

c) Relația cu românii de pretutindeni

În urma emigrației economice masive din ultimii ani, circa două milioane de români trăiesc și/sau lucrează în afara granițelor țării. Suntem răspunzători de soarta acestora și ne vom preocupa de respectarea dreptului lor de a fi români. Vom veghea ca ei să

beneficieze de un tratament similar celui de care se bucură minoritățile naționale din România.

Preocuparea noastră legată de fenomenul migrației forței de muncă se va traduce prin măsuri ca:

- păstrarea identității naționale a celor care emigrează sau muncesc în alte țări;
- educarea copiilor rămași în grija rudelor;
- limitarea migrației, având în vedere crearea de noi locuri de muncă în țară.

Îi invităm pe românii de pretutindeni să participe direct la reconstrucția României. Susținem înființarea unei circumscripții electorale a românilor din afara țării, cu reprezentare în Parlamentul național.

Considerăm Republica Moldova ca un alt stat locuit de o majoritate românească și ne vom urmări soluționarea conflictului înghețat din Transnistria. Vom acorda o atenție specială fraților noștri din Basarabia și Bucovina de Nord și nu ne vom pierde credința în realizarea idealului național în contextul evoluției structurilor europene și euroatlantice: dreptul românilor de a trăi uniți. Vom promova toate măsurile politice menite să apropie Republica Moldova de structurile europene și euroatlantice.

d) Relațiile interetnice

Modul în care România a tratat problema minorităților naționale a constituit un atu în procesul aderării la Uniunea Europeană. Susținem recunoașterea și exercitarea drepturilor legitime ale minorităților naționale, așa cum se regăsesc în pactele și tratatele internaționale pe care România le-a ratificat.

Respingem xenofobia și extremismul și, în consecință, orice formă de discriminare etnică, lingvistică sau religioasă.

Vom elabora și aplica, împreună cu Uniunea Europeană, un program special pentru integrarea socială a rromilor.

Respingem ideea de autonomie teritorială pe criterii etnice, prin separatism național și teritorial (enclavizare), situații potențial generatoare de conflicte.

Creștin-democrația reprezintă garanția soluționării problemelor minorităților naționale în baza principiului subsidiarității, prin descentralizare administrativă și financiară, într-un climat de conciliere națională și printr-o politică sinceră și loială de conlucrare și armonie.

*
* *

Credibilitatea noastră politică se bazează pe *încredere* și *deschidere*. Noi, țărâniști creștin-democrați, îi chemăm pe români să acționeze împreună cu noi pentru viitorul țării. Le solicităm idei curajoase, dar și critici, sprijin și colaborare. Merită să construim împreună o societate liberă și responsabilă, o societate prosperă și dreaptă.

Așa să ne ajute Dumnezeu !